

ПРЕДИЗВИКАЙ: СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА!

ТЪЛКОВНИК: 2019

ГРАЖДАНСКА И ТЪРГОВСКА КОЛЕГИЯ НА ВКС

*Настоящото практическо и учебно помагало
е предназначено както за юристите от практиката
и за студентите по право, така и за всеки, който се
интересува от въпросите на българското частно и
гражданско процесуално право.*

Съдебни актове с номера 1–5, 7, 10–11, 14 са резюмирани от Стоян Ставру,
а съдебни актове с номера 6, 8–9, 12–13 – от Румен Неков.

© Стоян Ставру, Румен Неков, автори

© Стоян Ставру, структура и оформление

© Фиделия Косева, художник на корицата

© Сиела Норма АД

София • 2020

ISBN 978-954-28-3244-7

Гражданско и търговско право

Тълковник

ПРЕДИЗВИКАЙ:

СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА!

СТОЯН СТАВРУ
ДУМЕН НЕКОВ

2019

 ciela

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ВКЛЮЧЕНИТЕ АКТОВЕ	7
ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ	9
I. ГРАЖДАНСКО ПРАВО	13
1. ВЕЩНО ПРАВО	15
1.1. Закон за арендата в земеделието	15
II. ОБЛИГАЦИОННО И ТЪРГОВСКО ПРАВО.....	21
2. ОБЛИГАЦИОННО ПРАВО	23
2.1. Закон за задълженията и договорите.....	23
3. ТРУДОВО ПРАВО.....	74
3.1. Кодекс на труда.....	74
4. ТЪРГОВСКО ПРАВО	83
4.1. Кодекс за застраховането	83
4.2. Закон за банковата несъстоятелност	104
III. ГРАЖДАНСКО ПРОЦЕСУАЛНО ПРАВО.....	111
5. ОБЩ ИСКОВ ПРОЦЕС.....	113
5.1. Подсъдност	113
5.2. Частичен иск.....	132
5.3. Преюдициален спор	157
5.4. Обжалване на определения	180
6. ИЗПЪЛНИТЕЛНО ПРОИЗВОДСТВО	185
6.1. Иск за съществуване на вземането	185
6.2. Изпълнение на парични вземания	200
УКАЗАТЕЛ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ.....	219

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

- АПК** – Административнопроцесуален кодекс
ГПК – Граждански процесуален кодекс
ГПК (отм.) – Граждански процесуален кодекс от 1952 г.
Директива 93/13/ Директива 93/13/ЕИО на Съвета
ЕИО – от 5 април 1993 година относно
неравноправните клаузи в
потребителските договори
ЗАЗ – Закон за арендата в земеделието
ЗБН – Закон за банковата несъстоятелност
ЗЗД – Закон за задълженията и договорите
ЗЗДискр – Закон за защита от дискриминация
ЗКИ – Закон за кредитите за недвижими имоти
ЗКНИП – Закон за кредитите за имоти недвижими
ЗНА – Закон за нормативните актове
КЗ – Кодекс за застраховането
КТ – Кодекс на труда
ЗС – Закон за собствеността
НТКТС – Наредба за трудовата книжка и
трудовия стаж
ПВ – Правилник за вписванията
ТЗ – Търговски закон

Графични елементи

препращане към резюме
на съдебен акт в 290-ник

препращане към резюме
на съдебен акт в тълковник

особено мнение

авторски коментар

ОМ

особено мнение

Е

рефериране към
европейско право

Свързани съдебни актове (ССА) са представени към следните резюмета с номера:
1 (с. 20); 2 (с. 28); 3 (с. 37-38); 4 (с. 47-51); 5 (с. 71-73); 6 (с. 82); 7 (с. 103); 9 (с. 131);
10 (с. 154-156); 11 (с. 176-179); 12 (с. 184); 13 (с. 199) и 14 (217-218).

ГРАФИЧНО ОФОРМЛЕНИЕ

на страниците с резюме на представените съдебни актове

Разпоредби, които са тълкувани в съдебния акт

Начало на резюметата, които са свързани с тълкуването на посочения нормативен акт

Оригинална номерация на съдебния акт

Добавена номерация на параграфите в мотивите

Номер на резюме

Инициали на съставителя, обработил и представил акта: „СС“ – Стоян Ставру; „РН“ – Румен Неков

Колегия на съда, постановила акта

Правен отрасъл

Тълкуван закон

170 **Е**

ПРЕДИЗВИКАЙ: СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА!

3. ТРУДОВО ПРАВО

3.1. Кодекс на труда

6. Тълкувателно решение № 1/02.12.2019 г. по тълк.д. № 1/2019 г. на ВКС, ОСГК

докладчик: *Илияна Папазова*
[Въпроси, свързани със задълженията на работодателя по повод на трудовата книжка]

Тълкувани разпоредби:
[чл. 350 КТ]

(1) При прекратяване на трудовото правоотношение работодателят е длъжен да внесе в трудовата книжка данните, свързани с прекратяването, и да я предаде незабавно на работника или служителя.

(2) Когато трудовата книжка бъде изгубена по вина на работодателя, по искане на работника или служителя се излага нова трудова книжка от съответната инспекция по труда. В този случай работодателят представя на инспекцията по труда необходимите данни от предишните работодатели.

Въпрос 1 [г. 1]:
Какво е значението на извършеното от някой от съделителите прехвърляне на друг техен имот преди или по време на делбата, а така също и при запазване на правото на ползване върху такъв имот?

Въпрос 2 [1–3]:
Когато предмет на делбата е неподеляемо жилище, възможно ли е ликвидирането на съсобствеността въз основа на чл. 288, ал. 2 ГПК (отм.) да стане чрез спогодба, или това трябва да стане само чрез решение на съда?

Мотиви:

1. Съгласно чл. 37 ЗС „етажи или части от етажи заедно с приданените към тях помещения в тавана или зимника могат да принадлежат на отделни собственици – държавата, кооперациите, обществените организации и други физически или юридически лица“. Това е **определението**, което законът дава за **етажната собственост**.

ОСК

6 [Въпроси, свързани със задълженията на работодателя по повод на трудовата книжка]

Тема на резюмето

Знак за препращане
към резюме в тълковник

Резюмето съдържа референция
към европейското право

Тълковник: 2019

Е

171

6. Ст. 6, ал. 1 от Постановление № 4/30.10.1964 г. на ВС, Пленум (вж с. 57), се даде тълкуване, че по реда на чл. 288, ал. 2 ГПК могат **да се поставят в дял само жилища или дворни места, в които има и жилищни сгради, и че не могат да бъдат предмет на възлагането празни дворни места.**

Отговор:

Прекратяването на наказателното производство за престъпление, посочено в разпоредбата чл. 22, ал. 1 ЗОПДНПИ (отм.), извън случаите по чл. 22, ал. 2 ЗОПДНПИ (отм.), осъществява абсолютна процесуална пречка за съществуването и надлежното упражняване правото на иск за отнемане на незаконно придобито имущество в полза на държавата.

Особено мнение

(Мария Първанов, Маргарита Георгиева, Светла Бояджиева, Веска Райчева)

1. Според **тълкувателното решение** прекратяването на наказателното производство за престъпление, посочено в разпоредбата чл. 22, ал. 1 ЗОПДНПИ (отм.), извън случаите по чл. 22, ал. 2 ЗОПДНПИ (отм.), осъществява абсолютна процесуална пречка за съществуването и надлежното упражняване правото на иск за отнемане на незаконно придобито имущество в полза на държавата.

Свързани съдебни актове:

Постановление № 1/28.V.1979 г. по гр.г. № 1/79 г. на ВС, Пленум [субсидиарност на иска по чл. 59 33Д]

г. 10. С иска по чл. 59, ал. 1 33Д разполага само този, който въобще не може и не е могъл да защити своето право с друг иск, а не и този, който е разполагал с друг иск, но е пропуснал да стори това в установените от закона прехлупивни или давностни срокове.

Решение № 97/18.05.2018 г. по гр.г. № 3224/2017 г. на ВКС, IV г.о. [процесуални въпроси на производството за отнемане на незаконно придобито имущество]

П:П-2018-80-Р-18.05.2018-СС

СС

6 [Въпроси, свързани със задълженията на работодателя по повод на трудовата книжка]

ВКС/ВАС

ОМ

Тълкуван закон

Водеща разпоредба
от тълкувания закон
(вариации)

В случаите, когато са тълкувани повече от една водещи разпоредби, те се означават в тяхната поредност.

Знак за препращане
към резюме в 290-ник

Символ за
особено мнение

Поле за бележки

Колегия на съда,
постановила акта
(вариации)

В тълкувателните постановления е отбелязано, че са издадени от Пленума на ВКС и Общото събрание на съдиите от I и II колегия на ВАС.

Тема на цитираната част
от свързания съдебен акт